

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D, ve věci

žalobce: **Hutní montáže, a. s.**
sídlem Ruská 1142/30, 703 00 Ostrava
zastoupeného advokátem Mgr. Martinem Janotou
sídlem 28. října 1727/108, 702 00 Ostrava

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 4. 2023 č. j. 48000/008501/23/020/SA, ve věci
pojistného za sociální zabezpečení

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 17. 4. 2023 č. j. 48000/008501/23/020/SA se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je **povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 19 456 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. Martina Janoty, sídlem 28. října 1727/108, 702 00 Ostrava.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje P. S.

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalované, jímž bylo k odvolání žalobce potvrzen napadený platební výměr Okresní správy sociálního zabezpečení Ostrava (dále „*správní orgán I. stupně*“ nebo „OSSZ“) ze dne 31. 1. 2023, č. 30/2/42/22/891, kterým byla žalobci uložena povinnost uhradit dlužné pojistné podle zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, ve výši 492 679 Kč a penále dopočtené ke dni 27. 7. 2022 ve výši 91 183 Kč. Předmětný platební výměr byl odůvodněn výsledkem provedené kontroly plnění povinností žalobce v oblasti nemocenského pojištění, důchodového pojištění a odvodu pojistného na sociální zabezpečení, při níž byl zjištěn nesprávný postup při poskytování náhrady mzdy zaměstnancům podle ustanovení § 192 zákona č. 2682/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákoník práce*“) a mimořádného příspěvku podle zákona č. 121/2021 Sb., o mimořádném příspěvku zaměstnanci při nařízené karanténě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o mimořádném příspěvku*“), což představovalo dopad do správnosti odvodu pojistného na sociální zabezpečení dle ustanovení § 5 odst. 1 a § 5a zákona č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
2. Žalobce namítal, že již v prvoinstančním rozhodnutí absentovala povinná náležitost rozhodnutí, a sice vypořádání s návrhy a námitkami účastníků a jejich vyjádření k podkladům rozhodnutí. Žalovaná v tomto sice žalobci dala za pravdu, avšak není to podle ní důvod ke zrušení odvoláním napadeného platebního výměru. Podle § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“) je žalovaná oprávněna nepřihlídnout k vadám prvoinstančního řízení, o kterých lze důvodně mít za to, že nemohly mít vliv na zákonnost rozhodnutí, to však neplatí o vadách rozhodnutí. Žalovaná nemůže předjímat, jak by prvoinstanční orgán rozhodl, kdyby se měl vypořádat s argumenty žalobce k podkladům pro vydání rozhodnutí. Přitom z tohoto důvodu již byl ve věci první platební výměr ze dne 27. 7. 2022, č. j. 141/1/42/22/891 žalovanou zrušen.
3. Věcně žalobce nesouhlasí s argumentací žalované ohledně nároku zaměstnanců na náhradu mzdy podle § 192 zákoníku práce v situaci, kdy byla zaměstnanci na pracovní cestě v zahraničí (Německo a Uruguay) nařízena zahraničním předpisem působícím „plošně“ karanténa, aniž by o ní bylo rozhodováno individuálně. I podle žalované by o nároku na náhradu podle § 192 nebylo pochyb, pokud by byla karanténa stanovována individuálním rozhodnutím. Protože však podle žalobce bylo prokázáno, že taková individuální rozhodnutí o nařízení karantény zahraniční orgány nevydávaly, nemůže být názor žalované a správního orgánu I. stupně o neuznání nároku správný. Žalobce zdůraznil, že pandemie COVID-19 měla celosvětový dopad, byla v různých zemích po právní stránce řešena různě, mnohdy protichůdně a chaoticky. Přitom právě v Německu a Uruguayi byla řešena plošným opatřením. Tento stav žalobce konzultoval s Úřadem práce České republiky, který mu potvrdil, že pro řádné uplatnění nároku na náhradu bude postačovat přiložení překladu tohoto plošného opatření. Žalobce k tomu odkazuje na § 8 odst. 1 a 2 správního řádu. V důsledku zásady spolupráce ve veřejné správě tak neobstojí argumentace žalované o tom, že OSSZ ani žalovaná nejsou oprávněny vyjadřovat se k listinným podkladům, které měly být předkládány v rámci programu Antivirus, ani to, že žalobce měl požádat orgány nemocenského pojištění o právní výklad namísto úřadu práce. Žalobce přitom postupoval v souladu s pokyny uvedenými v Manuálu pro zaměstnavatele k programu Antivirus, který přitom v poslední verzi z 6. 1. 2021 hovoří v rámci prokazování oprávněnosti nároku na příspěvek o spolupráci úřadu práce s příslušnou OSSZ. Prokázání nařízení karantény se pro účely čerpání příspěvků z programu Antivirus nemůže lišit mezi úřadem práce a OSSZ.

V závěru žalobce navrhl zrušit napadené rozhodnutí jakož i rozhodnutí správního orgánu I. stupně, které mu předcházelo.

4. Žalovaná odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhla zamítnutí žaloby s tím, že se ztotožnila s názorem OSSZ Ostrava. I nadále trvá na tom, že podle § 109 odst. 3 písm. b) zákona č. 187/2006 Sb., se nárok na výplatu nemocenského pojištění uplatňuje při karanténě potvrzením příslušného orgánu, který ochrany veřejného zdraví nebo ošetřujícího lékaře na předepsaném tiskopisu o nařízení karantény a v projednávané věci žádné takové potvrzení doloženo nebylo. Není pak ani zřejmé, na základě čeho žalobce vykazoval počet dní karantény, za které vyplatil náhradu mzdy, protože počet dní se u jednotlivých zaměstnanců lišil. Při svém rozhodování žalovaná rovněž vycházela z Ochranného opatření Ministerstva zdravotnictví č. j. MZDR 20599/2020-53/MIN/KAN, které se týkalo návratu osob z epidemiologicky rizikových oblastí. Pokud překážka v práci nastala v důsledku vyslání zaměstnance na pracovní cestu, jedná se o jinou překážku v práci ve smyslu § 208 zákoníku práce a zaměstnanci příslušela náhrada mzdy nebo platu ve výši jeho průměrného výdělku. K namítanému nesouladu postupu žalované s § 8 odst. 1 a 2 správního řádu (zásada spolupráce) žalovaná uvedla, že žalobce se měl na správný postup dotázat OSSZ Ostrava nebo ČSSZ, a ne jiné osoby. Projednávaná problematika výkladu § 109 zákona č. 180/2006 Sb., v návaznosti na § 192-193 zákoníku práce je v plné pravomoci žalované a nikoliv Ing. Ch., která žalobci poskytla informace za úřad práce. Na tomto závěru pak žalovaná setrvala i při jednání soudu.
5. V replice žalobce zopakoval své stanovisko s tím, že žalovaná nikterak nereflektuje specifickou situaci zaměstnanců žalobce. Na nastalou chaotickou situaci v období pandemie tak není možno rigidně uplatňovat pravidla pro běžný stav. Žalovanou odkazované Ochranné opatření pak bylo účinné pouze v době od 5. 2. 2021 do 15. 2. 2021. Projednávaná věc má však svůj původ už v listopadu roku 2020. Nedostatek spolupráce mezi různými orgány státní správy pak nemůže být kladen k tíži žalobce. Výše uvedené pak žalobce zopakoval při jednání soudu.
6. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
7. Z obsahu správních spisů soud zjistil, že správní orgán I. stupně ve dnech 29. 11. 2021, 30. 11. 2021, 14. 12. 2021 a 15. 12. 2021 provedl u žalobce kontrolu plnění povinností v oblasti nemocenského pojištění, důchodového pojištění a odvodu pojistného na sociální zabezpečení, při níž měl být zjištěn nesprávný postup zaměstnavatele při poskytování náhrady mzdy zaměstnancům dle ustanovení § 192 zákoníku práce a mimořádného příspěvku podle zákona o mimořádném příspěvku, což představovalo dopad do správnosti odvodu pojistného na sociální zabezpečení podle ustanovení § 5 odst. 1 a § 5a zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. Podle ustanovení § 104c zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, pak správní orgán I. stupně napadeným platebním výměrem uložil žalobci povinnost uhradit dlužné pojistné podle zákona č. 589/1992 Sb., ve výši 492 679 Kč a penále dopočtené ke dni vydání platebního výměru, tj. ke dni 27. 7. 2022, podle ustanovení § 20 téhož zákona ve výši 91 183 Kč. Z protokolu o kontrole č. 42/22/891 ze dne 20. 1. 2022 vyplývá, že zaměstnanci žalobce byli v období od listopadu 2020 do října 2021 vysíláni na pracovní cesty do Uruguaye

a Německa, přičemž jim žalobce jako zaměstnavatel měl v rozporu s ustanovením § 192 zákoníku práce vyplácet náhradu mzdy, když těmto zaměstnancům nebylo v uvedených státech vystaveno potvrzení o nařízené karanténě. V řízení žalobce jako podklad pro výplatu náhrady mzdy doložil ověřený překlad Dolnosaského Nařízení ze dne 6. 11. 2020 ke karanténním opatřením pro osoby přijíždějící a vracející se k utlumení koronaviru (v § 5 tohoto nařízení je uvedeno, že toto nařízení vstupuje v platnost dne 9. 11. 2020 a pozbývá platnosti uplynutím dne 30. 11. 2020). V § 1 tohoto nařízení je v bodě 1 uvedeno, že osoby přijíždějící silniční, námořní nebo leteckou dopravou ze zahraničí do Dolního Saska, které se v libovolném časovém okamžiku během 10 dnů před jejich příjezdem zdržovaly v rizikové oblasti podle odstavce 4, jsou povinné se neprodleně po příjezdu vydat přímou cestou do vlastního bytu, do místa obvyklého bydliště nebo do jiného vhodného ubytování a zde se trvale izolovat po dobu 10 dnů od jejich příjezdu. Dále žalobce doložil preventivní opatření Předsednictva Uruguayské republiky ze dne 15. 7. 2020, z něhož vyplývá, že každá osoba při vstupu do země se musí mimo jiné podrobit povinné karanténě po dobu 7 dnů s tím, že sedmý den pobytu musí podstoupit nový test podle podmínek popsanych v odstavci c) nebo se zdržet v preventivní karanténě dalších 7 dní, tedy celkem po dobu 14 dnů od vstupu do země. Žalobce tedy zaměstnancům, kteří byli v období od listopadu 2020 do října 2021 vysláni na pracovní cestu do Německa a Uruguaye, zúčtoval náhradu mzdy ve smyslu ustanovení § 192 zákoníku práce, a to v různém počtu kalendářních dnů, od 1 kalendářního dne až po 16 kalendářních dnů. Dále těmto zaměstnancům od března 2021 poskytoval rovněž mimořádný příspěvek dle zákona o mimořádném příspěvku.

8. Podle § 192 odst. 1 zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů, zaměstnanci, který byl uznán dočasně práce neschopným nebo kterému byla nařízena karanténa, přísluší v době prvních 14 kalendářních dnů trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény náhrada mzdy nebo platu ve dnech podle věty druhé a ve výši podle odstavce 2, pokud ke dni vzniku dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény zaměstnanec splňuje podmínky nároku na nemocenského podle předpisů o nemocenském pojištění.
9. Podle § 109 odst. 1 písm. a) zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, se dávka vyplácí, jde-li o nemocenského, na základě žádosti pojištěnce, za kterou se považuje rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti nebo potvrzení o nařízení karantény, vydané ošetřujícím lékařem nebo orgánem ochrany veřejného zdraví na předepsaném tiskopise.
10. Podle odst. 3 písm. b) téhož předpisu se nárok na výplatu nemocenského uplatňuje při karanténě potvrzením příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví nebo ošetřujícího lékaře na předepsaném tiskopise o nařízení karantény. Pro výplatu nemocenského za určité období je třeba osvědčit trvání karantény, a to potvrzením příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví nebo ošetřujícího lékaře na předepsaném tiskopise o trvání nebo ukončení karantény.
11. Pokud se týče první z žalobních námitek, tedy vady napadeného rozhodnutí spočívající v nedostatku odůvodnění rozhodnutí, soud konstatuje, že v rozhodnutí správního orgánu I. stupně skutečně absentuje část odůvodnění ve smyslu § 68 odst. správního řádu (tedy informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí). Na str. 2 a 3 žalobou napadeného rozhodnutí nicméně žalovaná shrnuje, kdy a jaké námitky v průběhu řízení žalobce uplatnil a kdy k nim bylo přihlédnuto. Následně vypořádává odvolací námitky žalobce, které jsou svým obsahem v zásadě shodné s námitkami uplatněnými v řízení před správním orgánem

I. stupně a těmto se náležitě (byť rozdílně od názoru krajského soudu, srov. dále) věnuje. Takový postup krajský soud obecně považuje za přípustný. Tuto námitku pak žalobce srovnává s odepřením možnosti vyjádření k podkladům řízení, podle krajského soudu však v tomto příkladu paralelu vidět nelze. Institut vyjádření k podkladům řízení ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu dává po shromáždění důkazů nezbytných pro rozhodnutí správního orgánu účastníku možnost na dosažený důkazní stav procesně reagovat a důkazní situaci případně ještě ovlivnit. Případná absence této možnosti by žalobce krátila na jeho procesních právech. Naproti tomu proti dílčímu nedostatku odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo žalobci umožněno brojit odvoláním, tuto možnost žalobce využil a žalovaná na ni ve svém odůvodnění reagovala tak, že žalobcovy námitky vypořádala. Z procesního hlediska tak má krajský soud tuto vadu za zhojenou obsahem odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí a námitka proto není důvodná. Nadto soud konstatuje, že z hlediska tvrzení dopadu do veřejných subjektivních práv žalobce je tato námitka poněkud obecná.

12. K druhé žalobní námitce, tedy samotnému věcnému posouzení nároku zaměstnanců žalobce na náhradu mzdy podle § 192 zákoníku práce a povaze karantény podle § 109 odst. 1 písm. a) zákona č. 187/2006 Sb., při zahraniční cestě soud uvádí, že žalovaná v dosavadním správním řízení nezpochybnila, že zahraničními zeměmi, do kterých žalobce vysílal své zaměstnance, nebyla vydávána žádná individuální rozhodnutí o karanténě, a to ani lékařem ani zahraničním správním orgánem. Žalovaná ovšem staví napadené rozhodnutí právě na tom, že bez takového lékařského potvrzení karantény na tiskopise nebo individualizovaného rozhodnutí o karanténě (striktně podle jazykového výkladu § 109 odst. 1 písm. a) zákona č. 187/2006 Sb.) nelze nárok přiznat. Tento závěr je však podle soudu nesprávný.
13. Krajskému soudu jakožto soudu správnímu je z jeho úřední činnosti dobře známa situace, která panovala v České republice v období pandemie COVID-19 z hlediska stability právní regulace protipandemických opatření (srov. přímo žalovanou uváděné opatření MZDR 20599/2020-53/MIN/KAN účinné ode dne 5. 2. 2021 a následně dne 15. 2. 2021 zrušené opatřením MZDR 20599/2020-56/MIN/KAN), a jakým způsobem byla vnitrostátně nařizována karanténa na území České republiky, bez ohledu na to, že tyto postupy byly opakovaně shledány nezákonnými (k tomu srov. např. rozsudek NSS ze dne 31. 8. 2021, č. j. 10 As 229/2021-31). Za situace, která v období pandemie COVID-19 panovala, považuje soud za neudržitelné vyžadovat po žalobci konkrétní individualizované rozhodnutí nebo vyplnění tiskopisu lékařem (je zcela namístě pochybovat o tom, že jakýkoliv uruguayský lékař disponuje tiskopisy vystavenými ČSSZ či přístupem do elektronického systému neschopenek) pro formální naplnění všech podmínek podle přísl. § 192 zákoníku práce ve spojení s § 109 zákona č. 187/2006 Sb., když v ČR byly karantény zcela běžně občanům nařizovány SMS zprávami nebo telefonátem.
14. Z dosavadní důkazní situace pak plyne, že nebyla zpochybněna existence a účinnost zahraničních plošně dopadajících opatření nařizujících karanténu po příjezdu do země a současně nebyla nijak zpochybněna fakticita uskutečnění karantén jednotlivých zaměstnanců žalobce. S ohledem na v zásadě celosvětové pandemické podmínky pak podle soudu nelze bez dalších skutečností trvat na předložení formálně zcela perfektních dokladů stejně, jako by tu taková mimořádná situace nepanovala. Pokud se žalobce snažil prokázat karanténu doložením překladu plošně působícího zahraničního právního předpisu, bylo na žalované, aby zkoumala všechny individuální okolnosti každého takového případu a současně přihlédla k nastalým pandemickým okolnostem, a to všem. Formalistický postup

žalované je podle soudu plně způsobilý založit nerovnost v zacházení s jednotlivými zaměstnavateli. Tato nerovnost by pak vycházela pouze z toho, zda se takový zaměstnavatel rozhodl vyslat své zaměstnance do země, ve které bylo o karanténě vydáváno individuální rozhodnutí nebo zda je vyslal do země, kde karanténa vyplývala přímo z účinného právního předpisu.

15. S ohledem na to, že faktické vykonání karantény nebylo v napadeném rozhodnutí rozporováno, nebylo podle soudu v této fázi nezbytně nutné provádět další žalobcem navrhované dokazování k tomu, zda a jak dlouho zaměstnanci žalobce v karanténě byli nebo nikoliv.
16. Z výše uvedených závěrů soudu plyne, že napadené rozhodnutí je nezákonné, a proto je krajský soud § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil žalované k dalšímu řízení, v němž jsou správní orgány vázány právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
17. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce byl v řízení procesně úspěšný a vzniklo mu tak vůči žalované právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce tvoří:

a)	zaplacený soudní poplatek		3 000 Kč
b)	náklady právního zastoupení advokátem		
Ⓜ)	odměna advokáta za zastupování v řízení ve výši 3 100 Kč / úkon při těchto úkonech právní služby:	§ 7, § 9 odst. 4 písm. d)	
1)	příprava a převzetí věci	§ 11 písm. a), d) a g)	
2)	sepis žaloby	odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb.	12 400 Kč
3)	Replika		
4)	účast při jednání soudu		
Ⓜ)	paušální náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč / úkon při 4 úkonech právní pomoci vypočtených pod písm. Ⓜ)	§ 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.	1 200 Kč
Ⓜ)	Daň z přidané hodnoty 21 %	§ 57 odst. 2 s. ř. s.	2 856 Kč
	<i>Celkem</i>		<i>19 456 Kč</i>

18. Soud uložil žalované zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení tuto částku, a to podle § 64 s. ř. s. ve spojení s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších změn a doplnění (dále jen „o. s. ř.“) k rukám advokáta, který žalobce v řízení zastupoval. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalované povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 5. března 2024

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje